

Визначення поняття професійної мобільності для майбутніх ІТ фахівців, які навчаються у закладах 1 та 2 рівня акредитації

Салабай Василь Павлович¹

Опубліковано	Секція	УДК
16.05.2024	Освіта/Педагогіка	377.1

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.11203235>

Ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Анотація. Дослідження спрямоване на вивчення професійної мобільності майбутніх ІТ фахівців, які навчаються у закладах 1 та 2 рівня акредитації. Для початку у роботі розкривається сутність поняття "професійна мобільність", визначаючи її як здатність фахівця адаптуватися до різних умов праці та змінювати місце роботи відповідно до потреб ринку праці. Також у роботі подається визначення понять віртуальна, інформаційна та інформатична мобільність. Крім того робота аналізує вплив освіти на професійну мобільність, зокрема акцентується на ролі освіти у формуванні гнучкості та адаптивності у майбутніх фахівців. Також подані професійні стандарти підготовки ІТ фахівців, включаючи вимоги до знань, навичок та компетенцій. Дослідження акцентує увагу на необхідних софт-скілах для ІТ фахівців, такі як комунікаційні навички, креативність, ефективне управління часом тощо. Також аналізуються методи покращення мотивації для ІТ фахівців.

Ключові слова: професійна мобільність, майбутні фахівці, ІТ освіта, адаптивність, ринок праці, акредитація, компетенції, навчальні програми, вимоги, гнучкість.

Definition of professional mobility for future IT specialists studying at institutions of the 1st and 2nd levels of accreditation

Annotation. The research is aimed at studying the professional mobility of future IT specialists studying at institutions of the 1st and 2nd levels of accreditation. The work begins with the elucidation of the essence of the concept of "professional mobility," which is defined as the ability of a specialist to adapt to different work conditions and change workplaces according to the needs of the job market. Additionally, definitions of virtual, informational, and informatics mobility are provided to broaden the understanding of this concept.

The research also focuses on the impact of education on professional mobility, particularly the role of education in fostering flexibility and adaptability in future professionals. Professional standards for IT specialists' training are presented, including requirements for knowledge, skills, and competencies essential for developing professional standards in the field.

Special attention is paid to the necessary soft skills for IT professionals, such as communication skills, creativity, effective time management, and others. Methods for

¹ аспірант Національного університету "Львівська політехніка", кафедра педагогіки та інноваційної освіти, <https://orcid.org/0009-0003-5503-8049>

improving motivation for IT specialists are analyzed, including incentive payment systems, opportunities for development, and professional growth.

Furthermore, a list of questions for tests is developed to identify the level of motivation. This tool can be useful for assessing and enhancing the motivation of IT specialty students, which is crucial for their successful training and future careers in the field of information technology.

The research results can serve as a basis for improving educational programs and preparing future professionals in the field of information technology. These findings have the potential to enhance the quality of education and provide students with the necessary tools for a successful career in this field. Analyzing the obtained data can help identify key aspects to consider when updating courses and teaching methods, fostering the development of a qualified workforce ready to meet the challenges of the modern information technology market.

Keywords: professional mobility, future specialists, IT education, adaptability, job market, accreditation, competencies, educational programs, requirements, flexibility.

Вступ

Актуальність дослідження. Професійна мобільність стає ключовим питанням у сучасному світі, особливо у галузі інформаційних технологій (ІТ). Зростаючі вимоги ринку праці та швидкі технологічні зміни створюють потребу в гнучких та адаптивних кадрах, здатних швидко впроваджувати нові технології та розв'язувати складні завдання. У контексті університетської освіти, особливо в закладах 1 та 2 рівня акредитації, важливо розуміти, яким чином підготовка майбутніх ІТ фахівців може відповідати потребам ринку праці. Професійна мобільність у цьому контексті стає актуальною, оскільки вона визначає здатність студентів адаптуватися до змін, швидко вчитися та розвивати свої навички. Дослідження професійної мобільності для майбутніх ІТ фахівців має значення з кількох причин. По-перше, воно допомагає з'ясувати, які конкретні навички та знання є найбільш важливими для успішної кар'єри в ІТ. По-друге, воно дозволяє визначити, як університети можуть адаптувати свої програми та методи навчання, щоб краще відповідати потребам сучасного ринку праці. Крім того, розуміння професійної мобільності може сприяти розвитку студентів не лише як технічних спеціалістів, але й як лідерів, здатних працювати у різних командних середовищах та впроваджувати новаторські ідеї. Отже, дослідження професійної мобільності для майбутніх ІТ фахівців є важливим зусиллям у напрямку підготовки кваліфікованих кадрів, які зможуть успішно конкурувати на глобальному ринку праці та сприяти подальшому розвитку індустрії інформаційних технологій.

Постановка проблеми. Професійна мобільність для майбутніх ІТ фахівців, що отримують освіту у закладах 1 та 2 рівня акредитації, стає все важливішою у сучасному світі інформаційних технологій. Однак, існує неоднозначність у визначенні самого поняття "професійна мобільність" та її варіантів, таких як інформаційна, інформатична та віртуальна мобільності. Ця неоднозначність ускладнює як розуміння, так і впровадження стратегій підготовки майбутніх ІТ спеціалістів, які були б адаптовані до сучасних вимог ринку праці та технологічних змін. Тому ця дослідницька робота ставить перед собою завдання розкрити сутність та взаємозв'язки різних аспектів професійної мобільності для майбутніх ІТ фахівців і визначити їх вплив на процес навчання та подальшу кар'єру в цій галузі.

Мета дослідження полягає у розумінні та визначенні концепції професійної мобільності для майбутніх ІТ фахівців, які отримують освіту у закладах 1 та 2 рівня акредитації.

Основні завдання дослідження включають:

- Розкриття сутності поняття «професійна мобільність»
- Аналіз впливу освіти на професійну мобільність
- Охарактеризувати професійні стандарти підготовки ІТ Фахівців.
- Охарактеризувати софт скіли, які необхідні для ІТ фахівців.
- Проаналізувати методи покращення мотивації для ІТ фахівців.

Результати

Професійна мобільність - це концепція, що описує здатність людини або групи людей адаптуватися до нових умов та отримувати нові можливості для кар'єрного та особистісного розвитку. Вона включає в себе здатність пристосовуватися до змін в робочому оточенні, включаючи зміну місця праці, професійні обов'язки, а також географічне переміщення. Професійна мобільність в сучасному світі стає все більш важливою, оскільки ринки праці стають все більш глобалізованими та конкурентними. Здатність швидко адаптуватися до нових умов та отримувати нові навички та знання стає ключовою для досягнення успіху в кар'єрі.

Поруч з даним терміном існують інші дефініції, які теж варто проаналізувати. Зокрема: мобільність інформаційна - це можливість отримувати, обробляти та передавати інформацію у різних форматах та з різних джерел. У сучасному світі інформаційна мобільність стає все важливішою, оскільки люди повинні бути здатні швидко знаходити та аналізувати інформацію, щоб приймати обґрунтовані рішення в робочій та особистій сферах. Загалом, інформаційна мобільність стає критично важливою для успіху в різних сферах життя. У робочому середовищі вона дозволяє працювати більш продуктивно та ефективно, швидко знаходити необхідну інформацію для прийняття обґрунтованих рішень та вирішення проблем. У особистій сфері інформаційна мобільність дозволяє людям бути більш самостійними, незалежними та інформованими у своїх рішеннях та діях. [1]

У свою чергу інформатична мобільність - це здатність пристосовувати свої навички та знання в інформаційній сфері до змінних умов. Інформатична мобільність відіграє ключову роль у сучасній цифровій епохі, де технології постійно змінюються, а вимоги до інформаційних навичок неперервно розширюються. Це поняття охоплює здатність індивідуума пристосовувати свої знання та навички в інформаційній сфері до постійно змінюваних умов. У сфері інформатики інформатична мобільність виявляється у вмінні швидко адаптуватися до нових програмних продуктів, платформ та технологій. Вона передбачає гнучкість у використанні різних інструментів для роботи з даними та інформацією, а також уміння ефективно використовувати ці інструменти для досягнення конкретних цілей. У сучасному світі інформаційні технології швидко розвиваються, тому інформатична мобільність стає критично важливою для успішної кар'єри в сфері ІТ. Вона дозволяє фахівцям в цій галузі залишатися конкурентоспроможними та реагувати на зміни в швидкозмінному інформаційному середовищі. [1]

Також існує поняття віртуальна мобільність. Віртуальна мобільність визначається як здатність працювати та спілкуватися з колегами, клієнтами або співробітниками з будь-якого місця за допомогою віртуальних технологій. Вона стає все більш важливою в сучасному світі, де глобальні команди та розподілені команди стають стандартом у багатьох сферах бізнесу. У контексті віртуальної мобільності, важливою стає здатність ефективно працювати з віддаленими колегами та співробітниками, використовуючи віртуальні платформи та інструменти. Це може включати проведення віртуальних нарад, спільну роботу над проектами через хмарні сервіси, а також використання спеціалізованих програм для комунікації та співпраці. Віртуальна мобільність відкриває нові можливості для бізнесу та спільнот, зменшуючи географічні обмеження та

сприяючи більш ефективній комунікації та співпраці. Вона дозволяє компаніям залучати талановиті кадри з усього світу та працювати над проектами у режимі 24/7, що сприяє підвищенню продуктивності та зниженню витрат. Отже, розвиток віртуальної мобільності є важливим трендом в сучасному бізнесі та робочому середовищі. Здатність працювати та спілкуватися з будь-якого місця за допомогою віртуальних технологій дозволяє організаціям бути більш гнучкими та конкурентоспроможними у глобальному ринковому середовищі. [1].

Начало формы

Формування професійно-педагогічної мобільності передбачає залучення до освітнього процесу провідних фахівців системи освіти – керівників закладів освіти, професорів та доцентів тощо. Підвищення кваліфікації викладачів з професійно-педагогічної мобільності має здійснюватися на методичних семінарах за цією проблематикою або шляхом введення відповідних змістовних модулів (лекцій) до програм постійно діючих семінарів університету. [3,с.96]

Важливою є вплив освіти на дану мобільність. Вплив освіти на професійну мобільність є ключовим аспектом розвитку сучасного ринку праці. Освіта визначає не лише рівень знань та навичок, але й готовність та здатність людини адаптуватися до змін в робочому середовищі та виконувати різноманітні завдання. Нижче розглянемо деякі аспекти впливу освіти на професійну мобільність: Загальний рівень освіти впливає на професійну мобільність, визначаючи шляхи для розвитку та можливості на ринку праці. Люди з вищою освітою мають перевагу у конкурентній боротьбі за робочі місця та кар'єрний розвиток. Це обумовлено кількома ключовими факторами.

По-перше, вища освіта надає більший обсяг знань та спеціалізованих навичок, які відповідають потребам сучасного ринку праці. Люди з дипломами вищих навчальних закладів частіше володіють глибоким розумінням своєї галузі та суміжних секторів, що дозволяє їм ефективно пристосовуватися до нових вимог та технологічних змін.

По-друге, вища освіта сприяє розвитку критичного мислення, аналітичних та комунікаційних навичок, що є ключовими для успіху у сучасному робочому середовищі. Ці універсальні навички допомагають людям швидко адаптуватися до змін у робочих умовах та ефективно вирішувати проблеми, що виникають на шляху їхньої професійної кар'єри. По-третє, вища освіта часто створює можливості для спеціалізованого навчання та поглибленого дослідження в певних областях. Люди, які здобули магістерські або докторські ступені, можуть мати унікальні експертні знання та навички, які роблять їх більш привабливими для роботодавців та відкривають нові можливості для кар'єрного зростання. Отже, вища освіта відкриває широкі можливості для професійного росту та розвитку. Люди з вищою освітою мають перевагу у сучасному ринку праці, оскільки вони здатні ефективно використовувати свої знання та навички для адаптації до нових вимог та досягнення успіху у своїй професійній кар'єрі.

Адаптивність та розвинуті навички грають також важливу роль у професійній мобільності, а освіта відіграє ключову роль у їхньому формуванні та розвитку. Освіта надає не лише знання, але й навчає людей критично мислити, швидко розв'язувати проблеми та ефективно спілкуватися, що робить їх більш адаптивними та гнучкими у робочому середовищі. По-перше, критичне мислення - це ключова навичка, яка формується завдяки освіті. Вміння аналізувати інформацію, розуміти причинно-наслідкові зв'язки та приймати обґрунтовані рішення допомагає людям швидко оцінювати нові ситуації на робочому місці та приймати необхідні дії для досягнення цілей. По-друге, навички проблемного вирішення є необхідним елементом адаптивності. Освіта допомагає людям розвивати здатність швидко визначати проблеми, встановлювати причини їх виникнення та розробляти ефективні стратегії їх вирішення. Це дозволяє пристосовуватися до нових вимог робочого оточення та

знаходити інноваційні шляхи розвитку. По-третє, комунікаційні навички відіграють важливу роль у забезпеченні ефективного спілкування в робочому колективі та зовнішньому середовищі. Освіта надає людям можливість розвивати навички активного слухання, вміння висловлювати свої думки чітко та переконливо, а також вміння працювати в команді, що сприяє побудові ефективних міжособистісних відносин та сприятливого розвитку кар'єри. Таким чином, можна зробити висновок, що освіта не лише надає знання, але і розвиває важливі навички, які є ключовими для успішної адаптації до нових ситуацій та вимог робочого оточення. Це підвищує професійну мобільність людей і сприяє їхньому успіху в сучасному ринковому середовищі. [2]

Спеціалізованість та експертиза, отримані завдяки освіті в певній галузі, є важливими чинниками, що впливають на професійну мобільність людини. Освіта в конкретній галузі надає людям глибоке розуміння та унікальні знання, що робить їх експертами у цій області та робить більш привабливими для роботодавців у різних місцях та сферах діяльності. Освіта в певній галузі дозволяє людям вивчати її ключові аспекти, проводити дослідження та отримувати глибокі знання в цій області. Це робить їх експертами, які можуть надавати цінні консультації та рішення відповідно до своєї спеціалізації. Крім того, спеціалізовані знання та навички, отримані завдяки освіті, роблять людей більш привабливими для роботодавців у різних місцях та сферах діяльності. Компанії шукають фахівців з глибокими знаннями у певних галузях, і люди з такою освітою можуть бути знайдені та запрошені на роботу у різних країнах та галузях. Спеціалізованість та експертиза сприяють розвитку кар'єри. Люди з глибокими знаннями у певній області можуть просуватися по кар'єрній драбині швидше та отримувати вищі посади, як в своїй країні, так і за кордоном. Отже, можна зробити висновок, що освіта в певній галузі сприяє розвитку спеціалізованості та експертизи, що в свою чергу підвищує професійну мобільність людини. Люди з глибокими знаннями та навичками у певній області можуть легше адаптуватися до різних робочих умов та знаходити працю у різних країнах та сферах діяльності, що робить їх більш конкурентоспроможними та успішними на ринку праці. [2]

Щодо професійних стандартів то варто сказати, що Начало форми

у глобальному цифровому епоху, де технології швидко змінюються та розвиваються, професійні стандарти в галузі підготовки ІТ фахівців набувають особливого значення. ІТ фахівці — це ті, хто стоїть на передовій цього революційного руху, та їхні знання та навички визначають майбутнє технологічного прогресу. Відповідно до цього, професійні стандарти підготовки ІТ фахівців на сьогоднішній день включають в себе широкий спектр підходів та методів, щоб забезпечити відповідність потребам індустрії та розвитку технологій. Ці стандарти виступають як основа для формування програм навчання та сертифікаційних ініціатив, які допомагають фахівцям отримати необхідні знання та навички для успішної кар'єри в ІТ.

Академічна підготовка в галузі інформаційних технологій відіграє ключову роль у формуванні майбутніх ІТ фахівців. Університети та коледжі пропонують широкий спектр освітніх програм з різних галузей ІТ, від комп'ютерних наук до інформаційної безпеки, від розробки програмного забезпечення до обчислювальної техніки. Ці програми можуть мати різний ступінь складності та спеціалізацій, що відповідає різним потребам студентів та вимогам ринку праці. Наприклад, деякі програми можуть фокусуватися на технічних аспектах, таких як розробка програмного забезпечення або мережеві технології, тоді як інші можуть зосереджуватися на менеджменті проектів або аналізі даних. Акредитація освітніх програм є важливою складовою, що гарантує їх якість та відповідність стандартам індустрії. Відповідні органи забезпечують, що програми відповідають вимогам і забезпечують студентам потрібні знання та навички для успішної кар'єри в сфері ІТ.

Важливими для професійних стандартів є сертифікації в галузі інформаційних технологій, які відіграють ключову роль у підтвердженні знань та навичок фахівців і дозволяють їм продемонструвати свою експертизу у конкретних областях ІТ. Багато компаній, таких як Cisco, Microsoft, AWS, надають сертифікації, які стають визнаними стандартами в індустрії. Наприклад, сертифікації Cisco, такі як CCNA (Cisco Certified Network Associate) або CCNP (Cisco Certified Network Professional), підтверджують знання та навички у мережевих технологіях, що є ключовими для багатьох позицій в галузі мережевого адміністрування та інженерії. Сертифікації Microsoft, наприклад, MCSE (Microsoft Certified Solutions Expert) або MCSA (Microsoft Certified Solutions Associate), підтверджують знання та навички у сфері розробки та адміністрування програмного забезпечення, включаючи операційні системи та хмарні технології. AWS Certified Solutions Architect або AWS Certified Developer є сертифікаціями, які демонструють експертизу у хмарних технологіях та розвитку додатків у хмарному середовищі Amazon Web Services. Ці сертифікації не лише підтверджують знання фахівців, але й можуть сприяти підвищенню їх професійної привабливості на ринку праці та розвитку кар'єри. Вони відображають вимоги сучасної індустрії та дозволяють фахівцям триматися на останніх трендах та технологіях. Тому сертифікації від індустріальних лідерів є важливою складовою успішної кар'єри в галузі ІТ. [4, с.21].

Зі зростанням кількості кіберзагроз стандарти та сертифікації в галузі кібербезпеки стали невід'ємною складовою для забезпечення безпеки інформаційних систем та даних у сучасному цифровому світі. Сертифікації, такі як CISSP (Certified Information Systems Security Professional) та CEH (Certified Ethical Hacker), відіграють ключову роль у підвищенні кваліфікації фахівців і забезпеченні відповідності стандартам безпеки.

CISSP є однією з найповніших та найповажніших сертифікацій в галузі кібербезпеки. Вона охоплює широкий спектр тем, включаючи кіберзахист, безпеку мереж, ідентифікацію та управління ризиками. Отримання сертифікації CISSP підтверджує глибокі знання та досвід у різних аспектах кібербезпеки. Сертифікація CEH, з іншого боку, спрямована на етичних хакерів і охоплює техніки тестування на проникнення, щоб ідентифікувати та вирішувати потенційні слабкі місця в інформаційних системах. Ця сертифікація дозволяє фахівцям розуміти методики злому, щоб захистити інформаційні ресурси від кібератак. Окрім CISSP та CEH, існують інші сертифікації, такі як CompTIA Security+, Certified Information Security Manager (CISM), Certified Information Systems Auditor (CISA) та багато інших, які допомагають фахівцям удосконалювати свої знання та навички в області кібербезпеки. Ці стандарти та сертифікації відображають необхідність постійного розвитку та адаптації до постійно змінюючогося ландшафту кіберзагроз. Вони забезпечують стандарти в галузі кібербезпеки та допомагають підвищити рівень професійної компетентності фахівців, що є важливим для ефективного захисту інформації та забезпечення безпеки в сучасному цифровому середовищі. [4, с. 22].

Отже, професійні стандарти підготовки ІТ фахівців відображають сучасні вимоги індустрії та є ключовими для формування висококваліфікованих спеціалістів, які ведуть світ в епоху цифрових інновацій.

Окрему увагу слід приділити софт скілам, які повинні бути притаманними для фахівців.

Аналітичне мислення важливою складовою навичок будь-якого програміста. В цифровому віці, коли об'єм даних постійно зростає, вміння ефективно обробляти, аналізувати та використовувати ці дані стає ключовим для досягнення успіху в інформаційних технологіях. Аналітичне мислення допомагає програмістам правильно розуміти завдання, з якими вони зіштовхуються, оцінювати різні аспекти проблеми і

знаходити ефективні рішення. Вони вміють систематизувати та структурувати інформацію, розбиваючи завдання на менші, більш керовані частини для кращого розуміння та управління. Крім того, аналітичне мислення допомагає програмістам виявляти взаємозв'язки між різними компонентами системи, виявляти причинно-наслідкові зв'язки та передбачати можливі наслідки рішень. Це дозволяє їм приймати обґрунтовані рішення та розробляти програми, які працюють ефективно та надійно. У підсумку, аналітичне мислення є важливою складовою професійних навичок будь-якого програміста. Вміння ефективно аналізувати та обробляти дані допомагає їм створювати високоякісне програмне забезпечення, яке задовольняє потреби користувачів і відповідає вимогам сучасного ринку. [5,с.161].

Комплексний підхід до розв'язання проблем є не лише важливим, але й критично необхідним для успішної діяльності розробника. Цей софт-скіл включає в себе здатність долати складні завдання та ефективно впоратися з несподіваними ситуаціями.

У світі інформаційних технологій, де швидкість змін і неочікувані виклики - норма, програмісти повинні мати гнучкість та адаптивність. Вони повинні бути здатні реагувати на зміни у вимогах проекту, вирішувати проблеми швидко та ефективно, навіть у стресових ситуаціях. Досвід роботи під час пандемії та геополітичних турбулентностей, зокрема повномасштабного вторгнення РФ в Україну, підкреслив важливість цього софт-скілу. В умовах нестабільності та невизначеності розробникам доводиться швидко адаптуватися до нових умов, змінювати стратегії та знаходити кращі рішення для вирішення завдань. Таким чином, комплексний підхід до розв'язання проблем є надзвичайно важливим софт-скілом для розробника. Вміння долати складні завдання та ефективно впоратися з несподіваними ситуаціями допомагає їм досягати успіху в будь-яких умовах і забезпечує стабільність та надійність їхніх проектів.

Комплексний підхід до розв'язання проблем, а також вміння долати складні завдання та впоратися з несподіваними ситуаціями, на сьогоднішній день стали не просто важливими, але й критично важливими софт-скілами для будь-якого розробника програмного забезпечення. Вони мають вирішальне значення для успішного впровадження проектів та досягнення цілей компанії. Навички вирішення проблем і додання складнощів допомагають розробникам не лише ефективно вирішувати технічні завдання, але й керувати непередбачуваними ситуаціями, що можуть виникнути під час роботи над проектами. Ці навички дозволяють швидко реагувати на зміни, адаптуватися до нових умов та шукати ефективні рішення в будь-яких обставинах. Досвід роботи під час пандемії COVID-19 та геополітичних напруг відображає важливість цих навичок. Навички реагування на кризові ситуації, швидкого прийняття рішень та пристосування до нових умов стають ключовими для успішної роботи розробників у нестабільному середовищі. Отже, комплексний підхід до розв'язання проблем, вміння долати складні завдання та впоратися з несподіваними ситуаціями є невід'ємною частиною професійних навичок будь-якого розробника програмного забезпечення. Ці навички мають вирішальне значення для успіху в індустрії та дозволяють досягати високих результатів навіть у складних умовах. [5, с.163].

Стресостійкість – це також один із ключових софт навичок, необхідних для успішної кар'єри в сфері програмування. Програмісти регулярно зіштовхуються з великою кількістю завдань, вимог та термінових проектів, що може викликати значний рівень стресу. У такому середовищі важливо мати здатність ефективно керувати емоціями та залишатися продуктивним навіть у стресових ситуаціях. [5, с. 164].

Стресостійкість програміста полягає в здатності зберігати холоднокров'я та діяти раціонально навіть під час найбільш напружених моментів. При цьому важливо не лише

зберігати спокій, але й знаходити оптимальні рішення в умовах обмеженого часу та ресурсів.

Ключові аспекти стресостійкості для програміста включають:

Емоційний контроль - здатність контролювати власні емоції у стресових ситуаціях, щоб не допустити втрати продуктивності та концентрації.

Проблемне мислення - здатність діагностувати проблеми та шукати їх раціональні рішення навіть у надзвичайних умовах.

Гнучкість та адаптивність- здатність швидко адаптуватися до змін у проекті, вимогах клієнта або проблемах, що виникають у процесі програмування.

Ефективне управління часом - здатність пріоритизувати завдання та ефективно розподіляти час для їх виконання навіть за обмеженими строками.

Комунікація- здатність ефективно спілкуватися з колегами, керівництвом та клієнтами, щоб уникнути недорозуміння та конфліктів, які можуть створити додатковий стрес.

Стресостійкість є ключовою складовою успіху будь-якого програміста, оскільки вона дозволяє ефективно працювати навіть у найскладніших умовах та досягати високих результатів у своїй професійній діяльності.

Софт-скили у програмістів – це навички, що не стосуються безпосередньо технічного аспекту програмування, але мають величезне значення для їх успіху в професійній діяльності. Ці навички допомагають програмістам ефективно працювати у команді, вирішувати проблеми та досягати поставлених цілей. Вони включають у себе такі аспекти, як ефективна комунікація, керування часом, стресостійкість, спроможність до самоорганізації та багато інших. Таким чином софт-скили є невід'ємною частиною успішної кар'єри будь-якого програміста. Не тільки технічні знання важливі для досягнення успіху, а й здатність ефективно спілкуватися, працювати в команді, вирішувати проблеми та адаптуватися до змін. Розвиток софт-скілів може значно підвищити ефективність програміста і зробити його цінним співробітником у будь-якому проекті чи компанії.

Окрему роль також грає мотивація для працівників ІТ. Забезпечення цікавих проектів для ІТ фахівців відіграє важливу роль у стимулюванні їхньої мотивації та продуктивності. Цей аспект взаємодії між компанією та співробітником має величезне значення для успіху не лише окремих проектів, але й утримання талановитих кадрів у компанії. ІТ фахівці — це творчі й дослідницькі особистості, які завжди шукають нові виклики і можливості для розвитку своїх навичок і знань. Тому, забезпечуючи їм доступ до цікавих та стимулюючих проектів, компанія не лише мотивує їх залишатися в ній, але й створює сприятливе середовище для творчого росту та інновацій. Ключовими складовими успішного забезпечення цікавих проектів є розуміння потреб та інтересів кожного ІТ фахівця, а також врахування їхніх професійних цілей та амбіцій. Компанія повинна створити механізми для внутрішнього обміну ідеями та пропозиціями проектів, а також забезпечити можливість самовираження для своїх співробітників. Крім того, важливо забезпечити не лише різноманітність проектів, але й достатню підтримку в розробці та впровадженні ініціатив. ІТ фахівці повинні мати доступ до необхідних ресурсів, інструментів та експертної підтримки для успішного виконання проектів. Отже, забезпечення цікавих проектів для ІТ фахівців є ключовим елементом успішної корпоративної культури, що сприяє не лише їхній мотивації та задоволеності на роботі, але й розвитку компанії як цілісної системи інновацій та досягнень. [6].

Професійний розвиток є важливою складовою успішної кар'єри для багатьох ІТ спеціалістів. Забезпечення можливостей для постійного навчання та розвитку дозволяє їм залишатися в курсі останніх технологічних тенденцій, покращувати свої навички та розширювати професійний спектр. Компанії, які розуміють це, активно підтримують

мотивацію своїх ІТ фахівців, надаючи їм доступ до різноманітних навчальних ресурсів. Одним з найпоширеніших методів є організація навчальних курсів та семінарів з провідними експертами в галузі. Це дозволяє співробітникам ознайомитися з новими технологіями, методиками та кращими практиками. Крім того, компанії можуть спонсорувати участь своїх працівників у конференціях, симпозіумах та інших професійних заходах. Це не лише надає можливість знайомитися з колегами з інших компаній та обмінюватися досвідом, але й стимулює особистий розвиток та підвищення професійного рівня. Для підтримки професійного розвитку також можуть бути використані онлайн-ресурси, такі як вебінари, онлайн-курси та самонавчання. Ці ресурси дозволяють співробітникам вивчати нові технології та отримувати сертифікації прямо з робочого місця, що робить процес навчання більш гнучким та доступним. Нарешті, компанії можуть сприяти професійному розвитку своїх співробітників шляхом створення внутрішніх програм наставництва та менторства. Це дозволяє новим працівникам вчитися від досвідчених колег, а також сприяє обміну знаннями та створенню сильної професійної спільноти в компанії. Отже, забезпечення доступу до навчальних ресурсів та сприяння професійному розвитку є ефективним способом підтримки мотивації ІТ фахівців. Це дозволяє їм залишатися конкурентоспроможними на ринку праці, розвивати свої навички та відчувати себе цінними членами команди. [6].

Гнучкий графік роботи та можливість віддаленої роботи стали не просто популярними тенденціями, але й важливими чинниками для забезпечення здорового балансу між роботою та особистим життям у сучасному світі. Для ІТ фахівців, які часто працюють у вимушеному ритмі та зустрічаються зі складними завданнями, це особливо важливо. Забезпечення гнучкого графіку роботи дозволяє працівникам пристосовувати свій робочий час до своїх індивідуальних потреб і обставин. Вони можуть вибирати час роботи, який найбільш ефективно відповідає їхній продуктивності та біологічному ритму. Це не тільки зменшує стрес і втомленість, але й дозволяє працівникам краще управляти своїм часом, що може позитивно позначитися на їхній продуктивності та мотивації. Зокрема, можливість віддаленої роботи відкриває нові горизонти для співробітників. Вони можуть працювати з будь-якого місця, де є доступ до Інтернету, що дозволяє їм більш ефективно організувати свій робочий час і уникнути витрат на дорогу до офісу. Це також дозволяє людям, які мають сімейні обов'язки або інші зобов'язання, краще балансувати роботу та особисте життя.

Крім того, гнучкий графік роботи та віддалена робота сприяють підвищенню самостійності та відповідальності співробітників. Вони мають більше вільності в управлінні своїм часом та робочим процесом, що може підвищити їхню самооцінку та відчуття контролю над своїм життям і кар'єрою. Отже, гнучкий графік роботи та можливість віддаленої роботи не тільки сприяють підтримці балансу між роботою та особистим життям, але й позитивно впливають на мотивацію, продуктивність та задоволеність співробітників, зробивши робочий процес більш гнучким і пристосованим до потреб сучасного спеціаліста.

Визнання та винагорода за досягнення та успіхи співробітників є ключовими складовими корпоративної культури, які мають значний вплив на мотивацію та задоволеність працівників. Ця практика демонструє цінність, яку керівництво приділяє своїм працівникам, і створює стимул для подальшого зростання та вдосконалення.

Перш за все, визнання може виявлятися в формі словесної подяки та відзнаки за досягнення. Прості слова вдячності або визнання публічно перед колегами можуть мати велике значення для працівників, підвищуючи їхню самооцінку та почуття важливості. Крім того, винагорода може бути матеріальною, такою як бонуси, премії або інші фінансові стимули за досягнення поставлених цілей або високі результати роботи. Це не лише визнає зусилля працівників, але й надихає їх на подальші досягнення та

збереження високої продуктивності. Також важливим аспектом є можливість просування у кар'єрі як форма визнання та винагороди. Підвищення посади або переведення на більш відповідальну роль визначається як результат високої професійної компетентності та внеску у розвиток компанії. Нарешті, важливо враховувати індивідуальні потреби та вподобання працівників щодо форм визнання та винагороди. Для одних це може бути публічне визнання, для інших - фінансова винагорода або можливість кар'єрного росту. Тому важливо розробляти різноманітні програми винагороди, що враховують потреби різних категорій працівників. Отже, визнання та винагорода за досягнення є ефективними інструментами стимулювання мотивації та продуктивності співробітників. Ці практики створюють позитивну корпоративну культуру, де кожен працівник відчуває свою важливість і має стимул до подальшого розвитку та досягнень. [7].

Створення командного духу в організації є важливим елементом для підтримки мотивації та підвищення продуктивності співробітників. Колективна взаємодія та співпраця з колегами створюють позитивну робочу атмосферу, яка сприяє ефективному виконанню завдань та досягненню загальних цілей компанії. Регулярні зустрічі команди є важливим інструментом для зміцнення командного духу. Під час цих зустрічей співробітники мають можливість обговорювати спільні завдання, обмінюватися ідеями та рішеннями, а також вирішувати проблеми разом. Це сприяє побудові відкритого та довірчого середовища, де кожен член команди відчуває свою важливість і можливість внести внесок у загальний успіх. Спільні проекти є ще одним важливим аспектом створення командного духу. Працюючи разом над спільними завданнями та цілями, співробітники розвивають взаємодопомогу та взаємопідтримку. Кожен член команди відчуває відповідальність перед іншими і намагається внести максимальний внесок у спільний успіх. Взаємопідтримка є ключовим аспектом створення позитивної робочої атмосфери. Колеги, які підтримують один одного, допомагають вирішувати проблеми та подолати труднощі, створюють сприятливу атмосферу для досягнення великих результатів. Взаємне заохочення та підтримка важливі для зміцнення командного духу та підвищення мотивації кожного співробітника. Отже, створення командного духу в організації є важливим елементом успішного функціонування команди. Регулярні зустрічі, спільні проекти та взаємопідтримка сприяють побудові сильних команд, які здатні досягати великих успіхів та досягати поставлених цілей.

Можливість впливу на стратегічні рішення компанії є не менш важливим фактором мотивації для багатьох ІТ фахівців. Це дає їм відчуття власної важливості та цінності для організації, а також стимулює особистий та професійний розвиток. Підтримка цієї можливості може виявитися вирішальною для залучення й утримання талановитих співробітників в компанії. Надання ІТ фахівцям можливості брати участь у прийнятті стратегічних рішень означає, що їхні знання та експертиза цінуються керівництвом. Це може включати участь у стратегічних зустрічах, розробці нових проектів або програм, а також у прийнятті рішень щодо напрямків розвитку компанії. Цей рівень впливу дає ІТ фахівцям відчуття власної важливості та залученості до результатів своєї роботи.

Крім того, можливість впливати на робочі процеси стимулює творчий розвиток співробітників. Вони можуть вносити свої ідеї та пропозиції щодо оптимізації процесів роботи, впровадження нових технологій або розробки інноваційних продуктів. Це сприяє залученню їхнього зацікавлення та збереженню мотивації для досягнення високих результатів. Більш того, можливість впливу на стратегічні рішення компанії сприяє особистому розвитку та кар'єрному зростанню ІТ фахівців. Це дозволяє їм отримати цінний досвід у роботі з вищим керівництвом, розвинути лідерські якості та розширити свої професійні горизонти. Отже, надання можливості впливати на стратегічні рішення компанії є важливим чинником для збереження мотивації ІТ

фахівців. Це дозволяє їм відчувати себе важливими членами команди, стимулює їхній особистий та професійний розвиток, а також сприяє досягненню високих результатів для компанії. [8].

Стратегічне керівництво в сфері ІТ вимагає не лише розуміння технічних аспектів роботи, але й уваги до потреб і мотивації спеціалістів. Створення середовища, що сприяє їхньому успіху і задоволеності на роботі, є ключовим завданням для керівництва.

Одним з ефективних інструментів для досягнення цієї мети є використання тестів для визначення рівня мотивації у команди. Ці тести можуть включати питання про особисті цілі та амбіції, впливові фактори на робочому місці, а також оцінку рівня задоволеності від роботи. Результати таких тестів допомагають керівництву краще зрозуміти потреби своїх співробітників та відповідно до цього розробляти стратегії мотивації. У ході дослідження було придумано 10 запитань, спрямованих на визначення рівня мотивації у команді. Ці запитання охоплюють різні аспекти робочого середовища та особисті мотиваційні фактори співробітників.

1. На скільки ви відчуваєте, що ваша робота сприяє досягненню ваших особистих цілей та амбіцій?
2. Наскільки велике значення для вас має можливість впливу на стратегічні рішення у вашій команді або компанії?
3. Чи здатні ви відчувати підтримку та визнання від вашого керівництва та колег?
4. На скільки ви відчуваєте, що ваша робота важлива для досягнення цілей вашої команди або компанії?
5. Як ви оцінюєте ступінь своєї задоволеності від вашої роботи на даному етапі?
6. Наскільки важливо для вас взаємодія та співпраця з колегами у вашій команді?
7. Чи відповідає ваша робота вашим очікуванням щодо кар'єрного зростання та професійного розвитку?
8. Наскільки ви відчуваєте себе вільними в прийнятті рішень та виконанні завдань на вашому робочому місці?
9. На скільки вам важлива можливість навчання та розвитку в процесі вашої роботи?
10. На якій мірі ваша робота стимулює вашу творчість та розвиток нових ідей?

Ці запитання допомагають керівництву отримати інсайти щодо потреб та мотивації співробітників та розробити стратегії для підвищення їхньої мотивації та задоволеності на роботі. Отримання інсайтів щодо потреб і мотивації співробітників є ключовою стратегією для керівництва у підвищенні їхньої мотивації та задоволеності на роботі. Розуміння того, що стимулює та задовольняє кожного працівника, дозволяє керівництву вчасно впроваджувати заходи, спрямовані на створення сприятливої робочої атмосфери та забезпечення умов для розвитку і самовираження. Це сприяє підвищенню продуктивності, зниженню текучості кадрів та зміцненню командного духу в організації.

Висновки

Професійна мобільність для майбутніх ІТ фахівців, особливо тих, що навчаються у закладах 1 та 2 рівня акредитації, становить важливий елемент їхнього успіху та адаптації в швидкозмінному світі технологій. Це поняття охоплює широкий спектр навичок, які дозволяють майбутнім фахівцям ефективно працювати в різних сферах ІТ та впоратися з постійними змінами. Висновок полягає в тому, що професійна мобільність для майбутніх ІТ спеціалістів є ключовим фактором успіху. Здатність до навчання, адаптації до нових технологій, гнучкість у вирішенні проблем та готовність до постійного самовдосконалення стають фундаментальними складовими цього поняття. Однак для ефективного розвитку професійної мобільності у студентів закладів 1 та 2 рівня акредитації необхідно акцентувати увагу на практичних навичках,

професійній підготовці та підтримці стажувань і практик у сучасних компаніях. Такий підхід дозволить майбутнім фахівцям впевнено крокувати вперед у своїй кар'єрі та пристосовуватися до вимог ринку праці у сфері ІТ.

Список використаних джерел

1. Біда О. А., Гончарук В., Гончарук В, Професійна мобільність як фактор успішності сучасного фахівця , Збірник наукових праць: Наукові записки. Серія: Педагогічні науки, 2019
2. Грицькова Н. В. Професійна мобільність фахівця: сутність та структура. Вісн. ЛНУ ім. Т. Шевченка. 2010. №12 (199). с. 25–32.
3. Ієвлев О.М., Система роботи закладу вищої освіт з формування професійно-педагогічної мобільності майбутнього викладача в умовах магістратури , Молодий вчений, 2019, № 2(1), с. 96-100.
4. Кунц В, Морзе Н., Основи програмування,Інформатика, 2002, с. 21-24.
5. Коваль К.О. Розвиток «soft skills» у студентів – один з важливих чинників працевлаштування. Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2015. № 2. С. 162–167.
6. Прохоренко Т. Професійна мобільність як фактор професійної успішності, Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія : Соціологія, 2017, № 4., С. 167-174.
7. Сушенцева Л. Л. Формування професійної мобільності майбутніх кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах: теорія і практика: монографія, Кривий Ріг, 2011. с. 439
8. Чернуха Н. М. Формування соціальної мобільності студентів в сучасному інтеграційному освітньому просторі. Інноваційні процеси в освітньому просторі: доступність, ефективність, якість: зб. матеріалів конф., 13–15 листоп. 2012 р. с. 91–101.